O fază din meciul Rapid — Dinamo București (0—0), din returul campionatului trecut. Duel aerian între Jamaischi și O. Popescu, sub privirile lui C. Dan.

(Urmare din pag. a 7-a)

de timp, controlează mingea prea mult înainte de a o lovi și folosesc procedeele care le convin și nu pe cele utile și eficiente jocului.

O dată cu trecerea la sistemul de joc cu 4 fundași, tactica pretinde mult mai mult din partea tehnicii, deoarece apar noi funcții ale jucătorilor, în care sarcinile pe posturi sînt deosebite și esențial sporite și în care munca de repetare și deci de perfecționare cere din partea tuturor antrenorilor o cantitate mai mare de muncă.

a). **În legătură cu pregătirea morală și de voință a jucătorilor.** Aceasta a constituit preocupări în munca majorității antrenorilor, dar s-a făcut cu precădere numai cu prilejul jocurilor, căutîndu-se insuflarea la jucători a calităților de voință, perseverență, dîrzenie, combativitate, curaj, etc.

Pregătirea morală și de voință nu s-a rezolvat într-o strînsă unitate în procesul de pregătire permanent al jucătorilor, în cadrul întregului proces pedagogic al antrenamentului.

Antrenamentul psihologic nu a fost îndreptat de către antrenorii echipelor de categoria A, asupra dezvoltării la jucători a capacității stăpînirii de sine și de aceea întîlnim pe parcursul campionatului o serie de abateri pe care comisia de disciplină le-a sancționat la momentul oportun.

Lipsa stăpînirii de sine a determinat ca în acest an să fie sancționați un număr de 22 jucători. Ca exemple negative putem arăta pe jucătorii : Moldoveanu și Mocanu (Petrolul), Ivan, Frățilă (Dinamo București), Ilie Stelian, Dobrin, Olteanu, David (Dinamo Pitești), Năftănăilă (Steagul roșu), Constantinescu (C.S.M.S.) Iași), Vasile Alexandru, Ivansuc, Szöke (Universitatea Cluj), Costin (Farul), Czako, Birău (U.T.A.), Georgescu, Pavlovici (Steaua). Comportarea acestor jucători se datorește și lipsei de exigență a conducerilor de secții care nu aplică sancțiuni la momentul oportun, lăsînd ca această măsură să fie aplicată numai de către F. R. Fotbal.

Fluctuațiile de formă ale jucătorilor : Pavlovici, Rakși, Voinea, D. Popescu, Dumitru Nicolae, Suciu (Steaua), Stoicescu și Ștefănescu (C.S.M.S. Iași), Remus Lazăr, Mihăilă, Speriosu și Sziclay (Politehnica Timișoara), Chivu, Coman, Czako (U.T.A.), Dobrin, C. Ionescu, Olteanu (Dinamo Pitești), Vasilescu I și Bărbulescu (Știința Craiova), Koszka, Zamfir, Dumbravă (Farul), Solomon (Crișul), Voinea și Valcan (Siderurgistul) se datoresc vieții nesportive duse de aceștia, precum și lipsurilor în latura educativă a procesului instructiv-educativ desfășurat de secțiile respective. Din acest punct de vedere trebuie să se ia măsuri corespunzătoare pentru lichidarea acestor abateri care aduc prejudicii progresului fotbalului nostru.

c). Pe lîngă ceilalți factori, antrenorii au avut sarcina să acorde o atenție crescîndă **pregătirii teoretice.**

În acest sens s-a dat ca sarcină întocmirea unor tematici pentru pregătirea teoretică a jucătorilor, pe care antrenorii nu au realizat-o din plin, ceea ce constituie o mare lipsă a acestora, cît și a federației noastre, deoarece nu s-a urmărit îndeaproape această problemă.

Majoritatea echipelor au inclus în analizele și pregătirile de joc și probleme de ordin teoretic, care de obicei s-au ținut înainte de antrenamentul din prima zi a săptămînii, deși sarcina a fost ca lecțiile teoretice să se țină separat și să se utilizeze : machete, tablă sau alte materiale intuitive.

★

Rezultatele, uneori nesatisfăcătoare, pe care le-au dat jucătorii noștri se datoresc nu atît clasei scăzute, cît lipsei de formă. Acest lucru este ilustrat de constatarea că în retur, jucători considerați buni au obținut note mai slabe decît în tur. Mijloacele și metodele pentru menținerea formei, deși sînt îndeajuns cunoscute, totuși datorită vieții nesportive pe care o duc majoritatea jucătorilor noștri, ele nu pot acționa eficient și de aceea menținerea formei sportive este deficitară

★

Pentru rezolvarea la un nivel satisfăcător a problemei eficacității, pusă ca obiectiv principal în retur, s-au făcut unele progrese. Exercițiile de tras la poartă sînt numeric superioare celor din tur și mult mai apropiate de jocul propriu zis. Toate echipele au sporit numărul "loviturilor la poartă ; există însă o reținere la unii antrenori în a alege complexe de exerciții apropiate de joc, ca de exemplu la Crișul, Universitatea Cluj, Dinamo București, Politehnica Timișoara, Știința Craiova și Steaua.

Efectul îmbunătățirii mijloacelor tehnico-tactice pentru creșterea eficacității a fost marcat în actualul campionat de sporirea numărului de goluri, deoarece s-au înscris 506 goluri față de 446 în anul 1965. Procentul de 2,74 goluri de joc nu este însă corespunzător cerințelor de spectacol și eficacitate spre care tindem, așa că vor trebui făcute noi eforturi în metodica trasului la poartă.

O altă sarcină, aceea a **îmbunătățirii tacticii atacului** a rămas cea mai deficitară în instruire. Puțini antrenori au folosit metoda antrenamentului funcțional, recomandată la cursuri pentru a îmbunătăți tactica generală a atacului. Ceea ce este mai regretabil e că majoritatea antrenorilor aplică „jocul global" drept exercițiu tactic, iar sfaturile înainte și în timpul jocului ca „metodă", deși s-a arătat că pentru orice manevră tactică trebuie exercițiu și repetare. Aici s-a înregistrat de fapt lipsa care s-a răsfrînt direct și în jocul atacului echipelor noastre.

Problema instruirii atacului se va pune și mai acut în campionatul viitor, de aceea antrenorii de categoria A vor trebui încă de pe acum să se gîndească profund la modul cum să organizeze instruirea pentru a obține un randament sporit față de cel rezultat din metodele obișnuite.

COMPORTAREA ECHIPELOR

PETROLUL

A realizat o creștere calitativă substanțială și continuă a jocului său, în comparație cu sezonul trecut, cîștigînd campionatul, după ce anul trecut terminase pe locul VI.

Anul acesta echipa ploieșteană s-a manifestat printr-un permanent spirit ofensiv, printr-o creștere a eficacității, datorită unor manevre colective de factură ridicată, la care au participat mai rațional, în cupluri sau pe grupe de jucători, înaintașii în colaborare cu jucătorii din linia mediană și fundașii laterali. Acest progres s-a adăugat la vechea calitate a echipei, soliditatea apărării. Jucătorii ploieșteni s-au încadrat cu seriozitate în programul de pregătire și de viață, bine alcătuit de către antrenorii Cernăianu și Marinescu, pînă cînd și-au dat seama că nu mai pot fi amenințați de vreo altă echipă la șefia clasamentului. Apoi și-au îngăduit o serie de „libertăți" care au reprezentat tot atîtea abateri de la normele de conduită, obligatorii pentru fotbaliștii de performanță, indiferent de poziția echipei lor pe graficul clasamentului.

RAPID

S-a comportat contradictoriu. A parcurs excelent turul campionatului, terminînd pe primul loc, dar a manifestat oscilații și mai ales un potențial de joc mediocru, în retur. A terminat pe locul secund, la 6 puncte diferență de lider, după ce avea la un moment dat 5 puncte avans.

Echipa bucureșteană a prestat un joc cu multe elemente de fotbal modern la începutul campionatului, dar apoi unii jucători au ieșit din formă pentru o lungă perioadă. În a doua parte a campionatului, capacitatea de luptă a echipei a scăzut vizibil, fapt explicabil prin lipsa de coeziune morală a jucătorilor, între componenții formației apărînd frecvente litigii. Puterea de finalizare a echipei a crescut în comparație cu sezonul trecut (46 goluri marcate față de 34). Dar jocul apărării s-a dereglat, în returul campionatului primind cu 13 goluri mai mult decît în sezonul anterior. În ansamblu, Rapidul s-a menținut în plutonul echipelor noastre fruntașe (cîștigînd din nou Cupa Balcanică și ajungînd în semifinala Cupei României) dar plătește în continuare tribut unei vechi carențe : lipsă de rezistență fizică și nervoasă și pierderea calităților tactice ale echipei în returul campionatului.

DINAMO BUC.

A urmat în comportare o traiectorie inversă decît cea a Rapidului, sezonul slab fiind turul, cînd a ocupat locul 11 și cel fructuos returul, cînd a ajuns în final pe locul 3. A realizat două partide de factură tehnică ridicată în fața echipei Internazionale Milano, în cadrul Cupei campionilor europeni.

După cum arată tabelul comparativ al golaverajului (sezonul trecut cu cel actual), precum și jocul propriu-zis al echipei, compartimentul defensiv și participarea întregii formații în faza de apărare au devenit punctul nevralgic al dinamoviștilor bucureșteni, renumiți pînă acum ca o formație căreia era foarte dificil să-i marchezi goluri (a primit 16 goluri mai mult decît anul trecut).

Se poate vorbi de asemenea și despre o oarecare stereotipie în dezvoltarea acțiunilor de atac, ceea ce a dus la scăderea eficacității (dinamoviștii au înscris 11 goluri mai puțin ca anul trecut). Echipa foștilor campioni pare lipsită de personalitatea unui adevărat coordonator de joc. Dacă la toate acestea mai adăugăm și atitudinea necombativă a unor jucători ca Gherghely, Pircălab, Ivan, etc., avem succesiunea cauzelor care au determinat pierderea actualului campionat.

DINAMO PITEȘTI

A realizat un salt răsunător de la locul 11 anul trecut la locul 4 al clasamentului în prezent. Firesc, calitatea jocului echipei s-a ameliorat net, formația piteșteană practicînd un joc colectiv remarcabil, în cadrul căruia unele personalități s-au manifestat creator și eficace (Nagy, Barbu, Dobrin, David). Deși are una dintre liniile de atac cele mai eficace (46 goluri — cu 12 mai multe decît în sezonul trecut) echipa antrenată de Ștefan Vasile și Leonte Ianovschi a primit un număr de 42 de goluri în sezonul actual, cu 8 mai mult prin comparație, (a doua cifră după Siderurgistul Galați — echipă retrogradată). Marele număr de goluri primite dovedește existența unor deficiențe încă neeliminate în faza de apărare (lipsa de elasticitate a întregii formații, aportul deseori iluzoriu al unor jucători din linia mediană (Dobrin), marcaj defectuos prestat în special de fundașii laterali.

În acest sezon echipa Dinamo Pitești a urcat surprinzător în rîndul celor mai bune formații de la noi. Există însă posibilități interne în cadrul echipei, care trebuiesc valorificate prin îmbunătățirea procesului de instruire.

STEAGUL ROȘU

S-a comportat la același nivel în comparație cu sezonul anterior. Jocul acestei echipe este uneori bine orientat, dar alte ori se depărtează de cerințele fotbalului modern. Aceste inegalități o împiedică să se consacre definitiv în rîndul celor mai bune echipe românești, să candideze, o dată măcar, după atîția ani, la titlul de campioană sau de cîștigătoarea Cupei, să iasă din postura echipelor de mijloc, lipsite de veleități. A înscris cu 8 goluri mai mult și a primit același număr de goluri ca în sezonul precedent. Așteptăm de la echipa antrenată de Silviu Ploieșteanu și Nicolae Proca un salt calitativ, mai ales că eliminarea ei din Cupa Orașelor Tîrguri de către F. C. Espanol, în cel de al treilea joc, disputat la Brașov, a demonstrat o scăzută maturitate competițională.

C. S. M. S.

Și-a ameliorat poziția în clasament terminînd pe locul 6 (anul trecut pe locul 10). A înscris 7 goluri mai mult și a primit cu 2 mai mult în comparație cu sezonul anterior. Echipa a practicat frecvent un joc colectiv de calitate, construind acțiuni de atac printr-o cursivă circulație de balon. În a doua parte a campionatului, atributele pozitive ale jocului echipei s-au diminuat, datorită, probabil, înmulțirii actelor de indisciplină ale unor jucători (Stoicescu, Constantinescu etc.), pe care antrenorii Augustin Botescu și M. Berariu le-au sancționat cu întîrziere.

UNIVERSITATEA

S-a clasat pe același loc ca și anul trecut : 7. În jocul echipei nu se observă ameliorări sigure, reușitele se datoresc mai rar unor acțiuni colective, orientate sistematic, ele fiind mai mult rodul unor acțiuni individuale și al forței de șut a unora dintre jucători. Comportarea inegală și capricioasă a fotbaliștilor clujeni, neîncetatele modificări în formație (numai în retur au fost utilizați 22 de jucători, dintre care 4 portari !), exprimă calitatea nesatisfăcătoare a muncii celor doi antrenori Andrei Sepci și Robert Cosmoc, care nu au colaborat între ei, nu au urmărit sistematic anumite obiective de pregătire, nu și-au planificat activitatea, nu s-au impus în fața jucătorilor printr-o atitudine fermă și consecventă. O parte din aceste carențe au fost eliminate abia în returul campionatului.

ȘTIINȚA

Terminînd acest campionat pe locul 8 după ce anul trecut se clasificase a 11-a, s-ar putea vorbi deci despre o ușoară ameliorare în comportarea craiovenilor. A înscris cu 8 goluri mai mult și a primit cu 2 goluri mai mult, prin comparație. A folosit la maximum avantajul terenului propriu (nu a pierdut nici un joc acasă), în timp ce în deplasare s-a comportat uneori slab (0—6 cu Dinamo București). Jocul echipei este cam unilateral, bazat în principal pe elanul componenților săi. Se constată încă serioase rămîneri în urmă în direcția circulației balonului. Modul de construire a acțiunilor de atac a rămas simplist, iar demarcările jucătorilor fără minge, insuficiente. Antrenorii D. Teodorescu și G. Nuțescu au datoria să îmbogățească arsenalul tactic al echipei craiovene.

FARUL

A urcat față de campionatul trecut, de pe locul 12 pe locul 9 ; a înscris cu 11 goluri mai mult și a primit cu 1 mai mult, dar se menține în lotul formațiilor al căror principal deziderat rămîne evitarea retrogradării. Constănțenii au reușit rareori jocuri de un bun nivel calitativ. În atac, trăsătura lor caracteristică este jocul în forță, bazat pe angajări directe, pe lupta dintre înaintașii izolați și apărătorii adverși. Liniile echipei rămîn frecvent la distanțe prea mari între ele, manevrele colective de dezechilibrare și depășire sînt insuficiente ca număr și varietate. Din atac în apărare și invers, echipa constănțeană se repliază sau se desfășoară greoi, datorită jucătorilor lenți care activează în general la mijlocul terenului (Koszka, Manolache, Iancu, Bükösi). Nu se poate aprecia ca un progres comportarea echipei în acest sezon, cu toate cele două puncte acumulate în plus. Antrenorii V. Mărdărescu și P. Comăniță trebuie să-și mărească eforturile în direcția clarificării concepției de joc a echipei.

U. T. A.

Prin prisma clasamentului s-a menținut pe o linie constant-mediocră (locul 10, de doi ani încoace). După jocurile relativ bune prestate în prima parte a campionatului, formația arădeană a trecut prin numeroase dificultăți în retur.

Beneficiind de serviciile unor jucători cu o bună tehnică, echipa arădeană manifesta înainte o satisfăcătoare articulație între linii, construia într-o manieră colectivă acțiuni de atac variate, subtile, bazate pe circulația balonului și „unu-doi"-uri. Din păcate, aceste calități tactice s-au estompat în a doua parte a campionatului, cînd o serie de jucători s-au pregătit superficial, au devenit nedisciplinați, au manifestat dezinteres față de soarta echipei (Coman, Czako, Chivu). Antrenorii Nic. Dumitrescu și Reinhardt au intervenit cu vigoarea necesară ceva mai tîrziu decît era firesc și au reușit să-și redreseze formația spre sfîrșitul campionatului și s-o conducă apoi pînă în finala Cupei României.

POLITEHNICA

Una dintre echipele promovate a început campionatul vertiginos, dar a terminat mediocru. Studenții timișoreni au jucat un timp cu mult elan, etalînd unele caracteristici ale fotbalului actual : un marcaj supus și combinat, ieșire organizată din apărare, acțiuni de atac desfășurate pe toată suprafața terenului cu variații și surprinzătoare schimbări de direcție. Dar treptat-treptat aceste elemente, insuficient însușite și consolidate, au cedat locul unei maniere simpliste : acțiuni ofensive nepregătite suficient, mingi lungi aruncate la întîmplare, slăbiciunile intervențiilor individuale și colective ale liniei de fundași, conduita nesportivă a unor jucători (R. Lazăr, Mițaru, Szicla, Speriosu), instabilitatea și schimbările nejustificate din formație, un proces de instruire insuficient adaptat trăsăturilor jocului actual și necesităților echipei au dus echipa timișoreană la un pas de retrogradare. Cuplul de antrenori Voroncovschi — Ion Ionescu, care a format conducerea tehnică a echipei pînă în cea de a 22-a etapă n-a avut curajul să la cu promptitudine toate măsurile necesare pentru îmbunătățirea disciplinei sau, atunci cînd a acționat, a întîmpinat rezistența unei părți din conducerea secției.

STEAUA

A înregistrat în campionat cel mai evident regres, demonstrabil nu numai prin căderea de pe locul 3 pe locul 12, ci și prin lipsa de calitate a jocului prestat. A acumulat cu 7 puncte mai puțin decît anul trecut. A primit 5 goluri mai mult și a înscris 4 goluri mai puțin. În ciuda unui lot valoros de jucători, a prestat un joc lipsit de coordonate tactice precise : o apărare ușor penetrabilă în ciuda valorii și staturii jucătorilor, care nu știu să blocheze căile de acces spre poarta proprie, care aplică un marcaj aproximativ, care nu acoperă bine zonele de finalizare ale adversarului și nu contracarează suficient ; în momentele defensive, jucătorii din linia mediană participă sporadic, fără convingere și fără promptitudine, iar înaintașii se consideră în general absolviți de această îndatorire ; în atac aportul fundașilor este oarecum formal, iar acțiunile ofensive au un pronunțat caracter unilateral, individual, atacanții nu se susțin reciproc, nu se demarcă simultan, rareori construiesc acțiuni colective, capabile să elimine apărătorii adverși și să deschidă culoare libere. Cînd Constantin nu joacă, echipa este lipsită în teren de un om capabil să-și asume obligațiile coordonării coechipierilor ; iar acesta, mai lent acum, datorită vîrstei, nu mai poate juca meci de meci cu viteza și vigoarea necesară.

Cu toate că a cîștigat Cupa României, munca colectivului de tehnicieni, compus din antrenorii Ilie Savu, Fr. Zavoda, St. Onisie nu poate fi socotită satisfăcătoare, deoarece majoritatea evoluțiilor echipei s-au situat la distanță de trăsăturile fotbalului modern. Structura antrenamentelor, comportarea nesportivă a unor jucători și măsurile adoptate în direcția remedierii abaterilor acestora s-au dovedit a fi necorespunzătoare sau incomplete.

CRIȘUL

A coborît față de anul trecut de pe locul 9 pe locul 13, anul acesta nemaiputînd evita retrogradarea. Deși în lotul orădenilor au existat mulți tineri jucători cu o valoare apreciabilă, echipa a fost orientată în cea mai mare parte a timpului spre un joc închis, cu accent pe defensivă, mizîndu-se în special pe valoarea și omogenitatea cuplului de fundași centrali (Pojoni și Solomon). Implicit acțiunile ofensive s-au desfășurat în principal pe contraatac, fără ca înaintașii orădeni să posede calitățile necesare acestei modalități de joc. Spre deosebire de sezonul trecut, cînd apărarea Crișului a ținut toată echipa, anul acesta randamentul ei a slăbit, devenind ușor vulnerabilă. Antrenorii Zilahi și prof. Buda au procedat greșit, orientînd jocul echipei într-o direcție neconformă cu calitățile jucătorilor.

SIDERURGISTUL

A atins prea tîrziu gradul de omogenitate necesar, antrenorii găsind de-abia în retur formula cea mai avantajoasă de alcătuire a liniilor echipei. În prima jumătate a campionatului, jocul gălățenilor nu s-a dovedit călăuzit nici de cele mai elementare principii ale orientării constructiv-colective. Jucători de valoare mai modestă, ei au acumulat pînă în retur o bună pregătire fizică, precum și capacitatea de a construi acțiuni ofensive rapide, surprinzătare ; acestea le-au adus în retur cîteva victorii de răsunet, insuficiente totuși pentru evitarea retrogradării. Fără ezitările de la început, manifestate în alcătuirea lotului și pregătirea echipei, precum și cu ajutorul unor măsuri disciplinare mai prompte și mai severe împotriva unor jucători, rodul activității antrenorilor Zaharia Ion și profesor Stanciu ar fi apărut probabil mai devreme și ar fi fost mai consistent.

★

În general desfășurarea campionatului categoriei A a realizat în acest an un progres. Vom consemna în primul rînd faptul că a avut o desfășurare ritmică, iar valoarea jocurilor în general a fost satisfăcătoare, atingînd în unele etape un nivel ridicat.

Totuși, procesul de instruire și antrenament nu se desfășoară decît la o parte din echipe în mod sistematic, deoarece se neglijează unitatea inseparabilă dintre factori. Pe linia modernizării antrenamentelor nu se fac suficiente exerciții în condiții de joc. Lipsește lucrul individual pentru perfecționare și pentru creație.

Deficiențele care mai despart fotbalul nostru de un loc fruntaș în ierarhia internațională trebuie combătute cu tărie. sporită și să transformăm experiența dobîndită în măsuri eficiente, care trebuie să determine creșterea randamentului calitativ al echipelor noastre într-un viitor cît mai apropiat.

Înființarea centrelor de juniori a sporit interesul echipelor de categoria A pentru pregătirea și promovarea de cadre tinere proprii. Ele au căutat să acorde o mare atenție problemelor organizatorice și tehnice. Unele din echipe și-au împroșpătat formațiile cu juniori proprii cum sînt : Dincuță și Stoicescu la Petrolul, Ștefan, Popescu și Mitroi — Rapid, Dumitrache la Dinamo București, Radu C., Dobrin și Niță la Dinamo Pitești, Barbu, Țegean, Anca, Tarcu, Mustețea și Moldovan la Universitatea Cluj, Manea la Steaua și alții.

Din păcate unele echipe manifestă lipsă de curaj în promovarea tineretului. Este cazul echipei Politehnica Timișoara unde, în locul unor jucători ca Remus Lazăr și Mițaru, ar fi trebuit promovați jucători tineri cu perspective de progres. Iar la altele, ca de exemplu Crișul Oradea, se duce o slabă muncă de pregătire și promovare a juniorilor.

La fel stau lucrurile la Farul Constanța care în loc să se preocupe de întinerirea echipei, umblă după „completarea" lotului cu elemente vîrstnice aduse de prin alte părți. Chiar și Steagul roșu, care la un moment dat făcea treabă bună în această direcție, a manifestat în acest an carențe însemnate. O explicație a acestei stări de fapt este și aceea că unii antrenori principali ai echipelor de categoria A nu colaborează cu antrenorii centrelor, deși instrucțiunile Federației Române de Fotbal au trasat aceasta ca sarcină obligatorie. Îndrumarea și coordonarea activității fotbalistice trebuie să fie realizată de către toți antrenorii unei secții.

În centrele de juniori și copii îndrumarea și controlul trebuie direct efectuate de către antrenorii principali din secțiile respective. Ei trebuie să cunoască planificarea, desfășurarea efectivă a activității centrelor, să stabilească sarcini speciale de creștere și promovare a tinerilor pentru echipa de seniori etc.